

Lezing 'Pruiken en Patriotten'

De oude schutterijtrommel, in bezit van de gemeente Wormerland, kon zeker een -beperkte- restauratie gebruiken. Weliswaar niet om er weer op te kunnen slaan maar wel om hem goed toonbaar voor het publiek te maken. De restauratie is door ons in 2020 gerealiseerd en de trommel is tegenwoordig te bewonderen in een vitrine bij de beschuitstoren.

Om te weten te komen hoe oud de trommel is, maar ook de achtergrond van het gebruik, hebben we voorafgaand aan de restauratie, uitgebreid in de archieven gezocht. We hebben helaas de ouderdom van de trommel niet definitief kunnen vaststellen.

Wél leverde ons onderzoek veel, tot nog toe onbekende informatie op over de patriottentijd in Wormer, eind 18e eeuw. Eigenlijk zijn we via de trommel wat verdwaald in de archieven.

Zo konden we vaststellen dat begin 1785 een dorpschutterij in het leven geroepen werd. Burgemeester Cornelis Kuijper werd kapitein-majoor van de eerste compagnie en burgemeester Cornelis Boom kapitein van de tweede compagnie. Eind april 1786 werd er echter gestopt met de exercitie- en wapen-oefeningen. De hervormingsgezinde patriotten kregen, met name in de provincie Holland, steeds meer de overhand en toen eind 1786 een burgeroorlog met de stadhouder dreigde, boden patriottische exercitiegenootschappen de Staten van Holland hun hulp aan.

In Wormer werd daartoe op 18 september 1786 het patriottische 'Genootschap van Wapenhandel'* opgericht. De burgermilitie was 80 man sterk. Commandant werd Cornelis Kuijper, die een vooraanstaand patriot blijkt te zijn geweest. Hij leende geld voor de aanschaf van geweren (zgn. snaphanen) en sabels en er werd een vaandel aangeschaft.

Het Genootschap van Wapenhandel uit Wormer maakte begin 1787 deel uit van het kordon rond Holland en was ook onderdeel van het zogenoemde vliegend leger dat in september 1787 de (patriottische) orde in West-Friesland trachtte te handhaven.

Alle informatie over de patriotten, zowel landelijk als in ons dorp, levert zo'n interessant verhaal op dat we dat willen delen met belangstellenden. Op uitnodiging van verschillende historische verenigingen etc., in onze regio en zelfs daarbuiten, geeft Frank Tjeertes, lezingen onder de titel 'Pruiken en Patriotten, de weeën van onze democratie.

Lezingen kunnen worden geboekt via post@historischwormer.nl.

De vergoeding voor een lezing komt ten bate van onze stichting.

* wapenhandel = hanteren van wapenen

Het -beschadigde- vaandel van het Wormer Genootschap van Wapenhandel (eind 1786). Nu in de collectie van het Zaans Museum.